

[P. C. Petersen.]

Afsnit B angaar Udleje af Huse og Arbejderboliger paa Landet uden for bymæssig Bebyggelse til Arbejdere, der er beskæftigede ved normalt forefaldende Arbejde paa Landet, samt Udleje af Huse paa Landet, som anvendes til Gartneri eller Husmandsbrug. For disse skal for Fremtiden enhver Afgift eller andet Vederlag fastsættes i Penge, og alle Kontrakter, der indeholder andet, er ugyldige. Derimod kan der mellem Lejer og Ejer uden for Kontrakten frit finde Aftale Sted om andet Vederlag m. m. Der skal for ethvert Hus eller Bolig oprettes skriftlig Kontrakt, hvad enten det drejer sig om Forpagtning, Leje eller vederlagsfri Brug, naar disse er beliggende uden for Stationsby eller anden bymæssig Bebyggelse. Kontrakten skal indeholde Bestemmelser om Lejemaalets Varighed og den af Parterne vedtagne Opsigelsesfrist. Det er Ejers Pligt at sørge for skriftlig Kontrakts Oprettelse. Forsømmer han dette og Indflytning har fundet Sted, antages han at have udlejet Brugeren Huset eller Boligen for mindst 1 Aar, regnet fra den efter Indflytningen førstkommande 1. April. Der fastsættes en Opsigelsesfrist fra Ejers Side paa mindst 3 Maaneder til en 1. April eller en 1. Oktober. Leje af Huse og Boliger behandles i øvrigt efter Bestemmelserne i Lov Nr. 54 af 23. Marts 1937 — det er Boligloven.

Afsnit C omhandler Tjenestehuse. Naar Huse paa Landet gives til Bolig og Brug for Ejers fast ansatte Betjente, Funktionærer og Medhjælpere som en Del af Lønnen, skal det ske ifølge skriftlig Kontrakt, som udtrykkeligt siger, at naar Tjenestetiden lovligt ophører, skal han fraflytte den overdragne Bolig med Tilliggende. Sker Fraflytningen i Utide eller ved Dødsfald, skal der tilstaa den paagældende 4 Ugers Frist til at ryddeligøre Huset og søge sig andet Husly. Har Arbejdsgiveren uden lovlig Grund vægret sig ved at modtage den paagældende eller bortvist ham af sin Tjeneste, kan denne benytte det ham til-sagte Tjenestehus til næste 1. April eller 1. Oktober Flyttedag. Har Ejeren ikke sørget for en skriftlig Kontrakts Oprettelse, behandles Sagen som nævnt i § 31.

Lovforslagets § 35 omhandler ugifte Arbejdere, der beskæftiges ved industrielle Anlæg paa Landet. Til dem kan overlades Arbejderhuse, der henhører under vedkommende Anlæg, paa den Maade at Fraflytning finder Sted samtidig med Arbejdets Ophør.

Den Lovgivning, som Rigsdagen her er i Færd med at gennemføre, vil blive hilst med Glæde og Tilfredshed ude i Landet, og særlig af den Del af Befolkningen, som denne Landboreform angaar. Saa snart Loven er gennemført, kan en gift Landarbejder faa eget Hus med Have til sig og sin Familie paa meget rimelige Vilkaar. Der er for mig heller ingen Tvivl om, at Loven vil blive benyttet i sit fulde Omfang, særlig fordi Boligforholdene ude i Landkommunerne ikke er særlig gode for Landarbejdernes Vedkommende. Naar Boligforholdene er saa usle, som de er, hænger det i høj Grad sammen med Lønforholdene. Selv om der — det kan man vel indrømme — for en Del gifte Folks Vedkommende er sket en betydelig Bedring i Fortjenesten særlig som Følge af, at Landarbejderne efterhaanden har tilkæmpet sig en Medbestemmelsesret om Løn- og Arbejdsforhold, skal der sikkert tages adskillige „bette Nøk“ endnu, før deres økonomiske Forhold bedres saa meget, at de mange Tusinder kan faa eget Hus og Hjem ude paa Bondelandet. Mange Landarbejderfamilier er nu henviste til at bo i ældgamle, usunde Huse derude i Skovbrynet eller i Mosekanten, langt borte fra offentlig Vej og Sti, langt borte fra Arbejdsstedet og endnu længere borte fra Landsbyen, Skolen, Stationen, og hvad andet der har Interesse for Familierne. Her i disse usle Boliger har Landbrugets Arbejdere i stort Antal deres Hjem. Her skal Hustruen føre Husholdningen, undertiden skal hun samtidig være Malkekone paa Gaarden, og hun skal føde Børn og opdrage disse til gode Borgere, det vil sige til dygtige Landarbejdere, som kan tjene det danske Landbrug, naar de efterhaanden vokser til. Er det underligt, at alle, der kan faa Arbejde i Byen, flygter fra Landbruget, naar der bydes dem saadanne Boliger og Levevilkaar, som Tilfældet er, ude i Landkommunerne? For mig er der ingen Tvivl om, at en hel Del af disse Huse burde jævnes med Jorden eller maaske snarere brændes ned til Grunden, for mange af dem er utvivlsomt i høj Grad sundhedsfarlige at bebo, rene Smittekilder for mange Sygdomme. Derfor mener jeg, at Ejerne af disse Huse, som hovedsagelig er større Landbrugere, Godsejere og andre, nu maa tage det Spørgsmaal op og skaffe ordentlige Boliger til deres gifte Arbejdere.

Lovforslagets Afsnit B omhandler, som før sagt, Udlejning af Huse og Arbejderboliger paa Landet uden for den bymæssige Bebyggelse og af Huse, der anvendes til Gartneri eller Husmandsbrug. Det fastsættes, at